

Bengaalse curry met een bloemkoolsausje

Over adoptie uit Bangladesh en leven in Nederland

Colofon

ISBN: 978 94 6365 246 9

1e druk 2020

© 2020, Rina Duijnker

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk: Evelien Veenstra

Vormgeving omslag: Pascal Kooijman

Foto omslag voorkant: Rina Duijnker

Foto omslag achterkant: Astrid Geerts

Alles in dit boek is op waarheid gebaseerd, maar in verband met de privacy zijn sommige namen en herkenbare details gewijzigd.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Bengaalse curry met een bloemkoolsausje

Over adoptie uit Bangladesh en leven in Nederland

Rina Duijcker

Voor

mijn drie liefste mannen: Gertjan, Milan & Ninant

**Ik duik in het diepe water van mijn leven.
Ik ga zo diep als ik maar kan.
Totdat ik de parel vind, die het de moeite waard maakte.
De geheime schat die door mij wordt blootgesteld.**

Bron: onbekend

Inhoud

Proloog	11
Inleiding	13
DEEL I Een nieuwe toekomst	19
1. Vat vol tegenstrijdigheden	21
2. Gezinsleven	32
3. Adoptie	42
DEEL II Leven en overleven	61
4. Dagelijks leven in Nederland	62
5. Overleven	73
6. Puberteit	86
7. Uit huis	103
8. Pad naar zelfstandigheid	112
DEEL III De weg kwijt	125
9. Back to my roots	126
10. Relaties	146
11. Van God los	159
12. Moederschap	175
13. Veranderingen	194
DEEL IV Van overleven naar leven	201
14. Nieuwe liefde	202
15. Voor de tweede keer mama worden	213
16. Groep geadopteerden uit Bangladesh	229
DEEL V De geschiedenis van Bangladesh	261
17. De oude geschiedenis	262
18. De nieuwe geschiedenis	265
DEEL VI Terug naar de toekomst	269
19. Na vijftwintig jaar terug naar Bangladesh	271
20. Leven in twee werelden	295
Dankwoord	305

Proloog

In de jaren zeventig van de vorige eeuw kwamen de eerste grote groepen adoptiekinderen van buiten Europa naar Nederland. Nu, vijftig jaar later, zien we dat steeds meer geadopteerden hun levensgeschiedenis willen vertellen. Het geboorteland en de herinneringen aan hun leven daar zijn van essentieel belang voor een beter begrip van deze geadopteerden. Bij Rina Duijcker, schrijfster van dit zeer informatieve boek, is dit niet anders.

Zij heeft, als eerste van de bijna vijfhonderd geadopteerden uit Bangladesh, haar levensverhaal op schrift gesteld. De aanzet hier toe ontstond al in 2013, toen Rina via Facebook uitgebreid contact kreeg met geadopteerden uit Bangladesh. Voor haar gevoel kon zij voor het eerst heel persoonlijke gevoelens over haar verleden en haar leven in Nederland delen. Door deze contacten en ook vanuit haar persoonlijke ontwikkeling begon zij, als bijna vijftigjarige, haar levensgeschiedenis op te tekenen.

Het is een indrukwekkend en openhartig verhaal geworden van een oorspronkelijk Bengaals kind dat op vijfjarige leeftijd bij haar adoptieouders met twee eigen zoons van drie en zeven jaar oud terecht komt. Dan volgt een leven vol onzekerheden, zelfs haar geboortedatum is onbekend en vooral voor haar moeder is zij niet de perfecte dochter die zij had hopen te krijgen.

Onthullend schrijft Rina over de ruwe, autoritaire behandeling door haar adoptie moeder, de dominante baas van het gezin. Tegelijk kunnen we haar volgen in haar onderwijservaringen, haar worsteling tijdens de puberteit, de uiteindelijke uithuisplaatsing en de relaties die zij met enkele vrienden heeft, onder wie de vader van haar eerste kind, en binnen haar nu al dertienjarige, gelukkige huwelijk.

De reeks persoonlijke ervaringen lardeert zij met uitvoerig beschreven levensgeschiedenissen van andere geadopteerden uit Bangladesh. Deze verhalen plaatsen Rina's boek in een breder per-

spectief en maken het extra waardevol. Regelmatig blijkt zij niet de enige te zijn met bepaalde pijnlijke ervaringen.

Als zij, vijftienvintig jaar na haar eerste reis naar Bangladesh, daar opnieuw op zoek gaat naar de wortels die zij in dat land heeft, vertelt ze ons openhartig over de gang van zaken bij adopties vanuit haar geboorteland, waarbij de nodige kritische kanttekeningen kunnen worden geplaatst.

Voor alle geadopteerden, en zeker die uit Bangladesh, is dit een buitengewoon belangrijk boek.

Het is informatief over de gevolgen van het verlies van de biologische moeder en van de familie. En het proces van aanpassing aan het adoptiegezin en het trachten antwoord te krijgen op de vraag wie men nu eigenlijk is. Daarnaast is het informatief over het land zelf.

Ook voor adoptieouders en hulpverleners aan adoptiegezinnen is dit een zeer verhelderend boek.

Hulde aan de schrijfster en aan de zestien uit Bangladesh afkomstige geadopteerden die met hun persoonlijke toevoegingen Rina's ervaringen in een breder verband helpen plaatsen.

René Hoksbergen
(emeritus hoogleraar adoptie)

Inleiding

Ik was dertig jaar toen ik in 2002 voor het eerst riep: “Ik ga een boek schrijven!” Het moest een autobiografie worden over mijn adoptie uit Bangladesh en mijn leven in Nederland. Het idee kwam toen helaas niet op het juiste moment. Ik was zwanger en alleenstaand. Voordat ik aan een boek zou gaan beginnen, wilde ik eerst mijn leven en dat van mijn kind op orde hebben. Maar ik had me voorgenomen ervoor te gaan zodra het pad er vrij voor zou zijn.

In 2013 kwam ik in de Facebookgroep van geadopteerden uit Bangladesh. Er ging een wereld voor mij open. Zoveel ‘Bengalezen bij elkaar had ik nog nooit gezien! De verhalen die ik las, waren erg herkenbaar en ook best confronterend. Even dacht ik: “wat doe ik hier en wil ik dit wel?” Er hing veel negativiteit om adoptie heen en ik vond dat er geadopteerden bij waren die in een slachtofferrol bleven steken. Maar na een aantal meetings te hebben bijgewoond, zijn er toch mooie vriendschappen ontstaan.

Ik had het gevoel dat ik mijn verhaal hier kwijt kon. Zonder dat ik er erg in had, kwamen hierbij veel oud zeer en emoties los. Daarvoor was ik nooit zo bezig geweest met mijn adoptie of het zoeken naar familie. In korte tijd kwam ik heel veel dingen te weten, waar ik in de voorgaande veertig jaar totaal geen oren naar had.

Criminaliteit en agressie hangen samen met afgestaan zijn

In 2015 zag ik een documentaire over twee geadopteerde jongens uit Brazilië, die in de criminaliteit terecht waren gekomen. Volgens de statistieken en wetenschappelijke onderzoeken was het een feit: criminaliteit en agressie hingen samen met afgestaan zijn. Daar geloofde ik niets van en ik was het niet eens met de negatieve verhalen over geadopteerden die ik las.

Momenteel klinkt er in de media zelden een positief geluid over adoptie. Terwijl de positieve kanten juist wel de boventoon voeren in mijn eigen ervaring en bij mijn Bengaalse contacten. Zijn wij

dan anders dan geadopteerden uit andere landen, vroeg ik mij af? Ik ging op zoek naar meer informatie over adoptie uit Bangladesh, maar hier was opvallend weinig over te vinden. Toch vielen mij interessante overeenkomsten op:

- Verschillende geadopteerde Bengalezen die ik ken, hebben een eigen onderneming of ontplooiën eigen initiatieven.
- De Bengalezen zijn heel creatief en kleden zich in vrolijk gekleurde, uitbundige kleding.
- Binnen mijn Bengaalse kennissenkring bevinden zich verschillende lesbische stellen.

Was dit toeval of waren dit kenmerkende eigenschappen? Ik besloot verder onderzoek te doen en erover te gaan schrijven.

Bloggen

Ik wilde gaan bloggen. Alleen kende ik het fenomeen ‘bloggen’ niet en ik wist ook niet of ik kon schrijven. In 2015 volgde ik een cursus en ontwierp een blogsite. Een jaar later plaatste ik mijn eerste adoptieblog ‘Mijn beleving van veertig jaar in Nederland’ op mijn site. Daniëlle, bij wie ik die cursus had gevolgd, schreef het volgende na het lezen van mijn blog:

“Je blog is echt prachtig. Ik weet zeker dat je met dit onderwerp veel mensen kan helpen. Niet alleen de adoptiekinderen, maar ook de adoptieouders. Jij kan er heel open en eerlijk over schrijven, zonder dat het confronterend is. Echt schitterend om te zien! Jouw verhaal zal echt mensen helen. Doordat je zo persoonlijk vertelt, is het ook heerlijk om te lezen. Soms heb je lange blogs, waarbij je halverwege ophoudt met lezen of naar beneden scrollt om nog even het eind te lezen. Maar dat had ik bij jou juist niet. Van begin tot eind schrijf je boeiend. Ga zo door, zou ik zeggen.”

Dit stimuleerde mij in 2016 om mijn boek te gaan schrijven. Een mooi moment om zelf aan het woord te komen en te schrijven over de invloed van adoptie en mijn persoonlijke ervaringen.

Professor René Hoksbergen

Professor René Hoksbergen is al jaren actief in het adoptieveld, eerst als aspirant-adoptieouder en bestuurslid bij Wereldkinderen (een Nederlandse kinderverzorgingsorganisatie die zich met projecthulp en adoptie inzet voor buitenlandse kinderen zonder thuis), en sinds 1984 als de wereldwijd bekende en eerst benoemde hoogleeraar adoptie aan de universiteit van Utrecht. René werd en wordt regelmatig door andere geadopteerden genoemd en de meesten waren vol lof over hem. Zodoende nam ik contact met René op om hem te interviewen. De avond ervoor had ik een hele vragenlijst gemaakt en ik was best zenuwachtig om hem te ontmoeten. Het interview liep anders dan ik me had voorgesteld. De rollen waren juist omgedraaid. Hij was degene die de vragen stelde. Ik vond René een statige, karakteristieke en bijzondere man. Hij was vrij direct, maar heel behulpzaam.

Ik vertelde hem dat ik een boek wilde gaan schrijven over adoptie en vroeg of hij wist waarom er zo weinig bekend is over Bangladesh. René zei dat dit komt doordat er maar een betrekkelijk klein groepje (vijfhonderd Bengaalse kinderen) is geadopteerd. Hij gaf aan dat het heel goed zou zijn om een boek te gaan schrijven over adoptie uit Bangladesh en dat hij dit van groot belang vond. Dat stimuleerde mij om door te zetten en mijn boek écht te gaan schrijven.

Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan!

Pipi Langkous

‘Bengaalse curry met een bloemkoolsausje’ gaat over mijn leven, zowel hier in Nederland als in Bangladesh, over adoptie en over Bangladesh. In eerste instantie gaat het boek over mijzelf. Door het schrijven van dit boek probeer ik nog bewuster te worden van mijn leven en mijn eigen ik. Ik schrijf over de beslommingen die je kunt hebben tijdens het opgroeien naar volwassenheid. De

beleving van mijn eigen ontwikkeling, jeugd, pubertijd, relaties, moederschap en werk. Dat stuk DNA dat de meeste geadopteerden wel hebben, maar niet herkennen. Waarom ben ik zo, doe ik zo en reageer ik zo, of van wie heb ik dit?

Het besef van anders zijn, bekeken door de bril van een geadopteerde en met een knipoog beschreven

Ik wil jullie meenemen in de dagelijks en algemene ontwikkeling die wij allemaal hebben. Naast geadopteerd ben ik ook gewoon een persoon met mijn eigen ik. Maar wie ben ik eigenlijk écht? Ben ik die Bengaalse curry met een bloemkoolsausje? En hoe kijk ik zelf tegen adoptie aan?

Tussen mijn eigen verhalen door heb ik informatieve stukken geschreven over Bangladesh en adoptie. De informatie over adoptie is voornamelijk gebaseerd op de brochure 'Geboren uit Bangladesh', die in 1992 door Wereldkinderen is opgesteld. Voor informatie over Bangladesh heb ik internet afgestruind.

Verder heb ik dertig Bengaalse geadopteerden geïnterviewd en nog vele andere geadopteerden gesproken. Met de interviews en citaten van de geadopteerden spiegel ik mijn beeld met dat van hen. Die verhalen kunnen herkenbaar zijn, maar misschien ook wel leiden tot verbazing en hopelijk tot inspiratie. Je hoeft niet geadopteerd te zijn om dit boek te lezen; ook niet-geadopteerden kunnen zich laten meeslepen door dit verhaal. Ik hoop dat ik jou als lezer met dit boek een kijkje in mijn keuken kan geven.

**Niet iedereen zal mijn verhaal waarderen
Niet iedereen zal mijn verhaal begrijpen.
Maar alleen IK kan mijn verhaal vertellen.**

Bron: Schrijfkalender

Met mijn nieuwe familie

DEEL I

Een nieuwe toekomst

‘Hé, moet je eens kijken!’ lees ik op de Facebookgroep van geadopteerde Bengalezen. Eronder staat een link naar een filmpje. Zonder erbij na te denken, klik ik op de link.

In het kleurenfilmpje zie ik iets dat op een schooltje lijkt. Het schooltje bestaat uit grote open tenten, waar alle kinderen in een rij zitten en in koor de woorden van het schoolbord opsommen. Daarna zie ik een kindertehuis. Het herinnert mij aan het Leger des Heils van moeder Theresa, waar twee Nederlandse vrouwen werkten, Eva den Hartog en Grace Samson.

Buiten op het groene grasveld spelen een paar kleine kinderen met speelgoed, terwijl ze ondertussen door leidsters worden verzorgd. Een gehandicapt kindje zit op een deken met zijn of haar verzorgster. Weer een ander kindje speelt met gekleurde blokken. Aan een tafeltje zitten een paar kinderen te tekenen en te kleuren. Op één van de meisjes wordt de focus gelegd. Het meisje heeft korte zwarte haren en draagt een stralend wit jurkje. Ze zit een beetje voorovergebogen en is ijverig aan het kleuren.

Ik kijk naar dat meisje en ik zie iets bekends in haar. Ik krijg er een beetje kippenvel van. Het meisje kijkt op en ik kijk recht in haar grote bruine kijkers. Ik schrik, ‘dit kan niet’, denk ik nog. Ze heeft een serieuze blik en kijkt een beetje om zich heen. Ze merkt dat iemand haar in de gaten houdt, maar kleurt toch weer verder. Uit nieuwsgierigheid kijkt ze weer even op en steekt ondeugend haar tong een beetje uit. Ik moet lachen, maar tegelijkertijd voel ik me koud en verward, als ik het meisje zo bezig zie.

In het volgende beeld is het groepje kleine kinderen aan het zingen, waarna ze doen alsof ze in slaap vallen. Het meisje met het

witte jurkje doet goed mee en heeft er veel plezier in. Ze schatert het uit als een van de leidsters, die ik herken als Eva den Hartog, haar zit te kietelen. Het meisje kijkt weer naar me en lachend steekt ze haar tong naar me uit. Ik geniet van deze kleine vrolijke meid. Ik lach met tranen in mijn ogen naar haar terug en kijk haar verwonderd aan. Even later zit ze binnen aan tafel, voor de avondmaaltijd, die uit rijst en *dahl* bestaat. Het ziet er gezellig uit. Voordat ze gaan eten, gaan ze eerst met zijn allen bidden.

Op het einde van het filmpje staat een vliegtuig op het platform van Dhaka Airport klaar. De leidsters van het Leger des Heils stappen met drie jonge kinderen het vliegtuig in, waaronder ook het vrolijke en goedlachse meisje. Door één van de leidsters wordt ze het vliegtuig in getild. Onder aan de trap staan de overige kinderen en leidsters van het tehuis hen uit te zwaaien. Ik zie het meisje enthousiast terugzwaaien, zonder te weten waar ze naartoe gaat en wat haar te wachten staat.

Ik heb dat kleine meisje omarmd, haar geknuffeld en haar stevig vastgehouden. We gaan samen een grote, spannende reis maken. Een reis die begint op dit vliegveld en ons brengt naar het onbekende Nederland.

Afscheid is de deur naar de toekomst.

Bron onbekend